TÁJÉKOZTATÓ
A BUDAPEST TERÜLETÉN MŰKÖDŐ ÍTÉLŐTÁBLA MELLETT ELJÁRÓ ELSŐFOKÚ SZOLGÁLATI BÍRÓSÁG 2023. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL

Bevezetés

A 2023-as évről készített tájékoztató bemutatja az elsőfokú szolgálati bíróság működését, a személyi változásokat, az ügyforgalmi, időszerűségi és a munkateherre vonatkozó adatokat. A működés bemutatása mellett a tájékoztató a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 104/B.§ (1) bekezdésében meghatározott adatokat tartalmazza.

I. A működés általános bemutatása, a 2023. év főbb eseményei

Az elsőfokú szolgálati bíróság működése a 2023. évben folyamatos volt, az mindenben megfelelt a Bjt.-ben és a Szolgálati Bíróságok Ügyrendjében (a továbbiakban: Ügyrend) foglalt előírásoknak. A Fővárosi Ítélőtábla elnöke 2023-ban is biztosította a működésünkhöz szükséges feltételeket. A tárgyalások és vizsgálóbiztosi meghallgatások megtartásához kijelölt tárgyalóterem állt rendelkezésünkre, továbbá egy irodahelyiség és az irattári helyiség. Informatikai eszközök és irodaszerek megfelelő mennyiségben voltak biztosítva, és teljes munkaidőben a szolgálati bíróság működését segítette Tóth Ágnes ítélőtáblai tisztviselő, aki az ügyviteli és kezelő irodai feladatokat is ellátta, helyettesítéséről Palásti Zsófia tisztviselő gondoskodott. Az ítélkezési szünetek idejére 2023. évben is kialakításra került az ügyeleti rend, eseti tanács felállítására nem volt szükség.

Folyamatosan intézkedtünk annak érdekében, hogy a központi intranet felületen a szolgálati bíróság anonimizált határozatai – az ezek megtekintésére jogosultsággal rendelkező szolgálati bírák számára – rendelkezésre álljanak. Az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) honlapján (www.orszagosbiroitanacs.hu) történő, bárki számára elérhető közzététel végett az absztrahált anonimizált határozatokat is megküldtük, féléves bontásban.

Egy konkrét, pályázati kifogással érintett esetben felmerült jogbizonytalanság okán írásban kerestük meg az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) elnökét, aki a javaslatunkat elfogadva, 2023 év elejétől kezdődően a Bírósági Közlöny bírói pályázati kiírás feltételeinek 5.1. pontjának szövegét módosította.

A nemzetközi kapcsolatok terén komoly előrelépés történt. A Külgazdasági és Külügyminisztériumon keresztül a mongóliai Bírói Fegyelmi Tanács kereste meg a szolgálati bíróságok vezetőit, és jeleztük, hogy készek vagyunk az együttműködésre. Törökországból érkezett, bírókból és ügyészekből álló delegációnak tartottam előadást a Magyar Igazságügyi Akadémián 2023. október 20-án a magyarországi bírói fegyelmi eljárásról. Az EJTN

szervezésében A bírói etika és magatartás címmel szervezett kétnapos nemzetközi képzésen vettem részt Bukarestben 2023 novemberében, rajtam kívül dr. Gáti Péter Gyula szolgálati bíró képviselte hazánkat.

A tájékoztatóval érintett évben is megtartottuk kétnapos képzésünket az OBH szervezésében, erről lentebb kicsit bővebben is fogok szólni. Ide kapcsolódik, hogy az év talán legfelemelőbb eseménye volt, hogy a képzés első napján este, egy meghívott gitárművész előadását követően kötetlenül tudtak a szolgálati bírák beszélgetni egymással – egy pohár bor, vagy üdítő elfogyasztása mellett.

II. Személyi összetétel, az eljáró tanácsok és vizsgálóbiztosok kijelölése

2023. január hó 1. napján **69** szolgálati bíró dolgozott az elsőfokú szolgálati bíróságon. Ebben az évben új kinevezésre nem került sor, egy szolgálati bíró kolléga lemondott, ketten nyugdíjba vonultak, így 2023. év végén **66** bíró látta el a ránk bízott feladatokat (egy kolléganő a gyermeke születése miatt továbbra is tartósan távol van, így év végén ténylegesen 65 bíró járt el). A szolgálati bírók közül 15-en vizsgálóbiztosi teendőket látnak el, 50-en pedig a háromfős tanácsokba vannak beosztva (egy tanácsot érint, hogy jelenleg csak ketten aktívak, az év végével nyugdíjba vonult kolléga, és a rövidesen több kollégának lejáró szolgálati bírói kinevezése miatt indokolttá vált a tanácsbeosztás módosítása, amelyre 2024. év első felében fog sor kerülni).

Az ügykiosztás 2023-ban is az Ügyrendben írtak szerint történt. Az új ügy megérkezését követően az elnök, akadályoztatása esetén az elnökhelyettes jelöli ki az eljáró tanácsot és a vizsgálóbiztost 8 napon belül. Az ügykiosztás alapja továbbra is az automatizmus volt, az Ügyrend mellékletét képező tanácsfelosztásnak megfelelő, soron következő tanács lett az adott ügyre kijelölve. Az ettől való esetleges, de az Ügyrendben pontosan szabályozott eltérési okot a szignáló felvezette a szignáló ívre. A vizsgálóbiztosok kijelölése az adott évre megállapított sorrendnek megfelelően történt. Vizsgálóbiztosnak az érintett bíróval azonos, vagy magasabb szervezeti szinten ítélkező bírót jelölhettünk ki. Az Ügyrend 4.§ (1) bekezdésében írtaknak megfelelően, a kijelölt tanácstag, vagy vizsgálóbiztos elfogultsági bejelentését követően, soron kívül megtörtént az új tanácstag, illetve vizsgálóbiztos kijelölése. Az ilyen bejelentések száma jelentősen lecsökkent az Ügyrend 2.§ (2) bekezdésének és a 3.§ (1) bekezdésének 2023. májusi módosulásával, amelynek révén eleve kizárt a tanácsot, vagy a vizsgálóbiztost kijelölni, ha az érintett tanácstag vagy vizsgálóbiztos szolgálati bíró esetében valamelyik fél a munkáltatói jogkör gyakorlója. Az eljárás résztvevői részéről 2023-ban kizárási kérelem nem érkezett.

III. Ügyforgalom

A korábbi tendencia megmaradt, 2023. évben tovább csökkent az elsőfokú szolgálati bíróságra érkezett ügyek száma. A jelenlegi létszámhelyzet mind a vizsgálóbiztosok, mind az eljáró

tanácsok számára biztosítja az optimális mértékű munkaterhelést, amely az igen időszerű szolgálati bírósági eljárásokhoz vezetett.

Az elsőfokú szolgálati bíróság előtt a megelőző év végén folyamatban volt ügyek száma és összetétele:

2022. december 31.				
fegyelmi	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
3	2	0	1	0
összesen: 6				

Az elsőfokú szolgálati bíróságra érkezett ügyek száma és összetétele:

2022.					
fegyelmi	**újra indult fegyelmi**	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
8	4	4	4	2	1
összesen: 23					

2023.					
fegyelmi	**újra indult fegyelmi**	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
6	6	3	4	2	0
összesen: 21					

A szolgálati bíróságra érkezett ügyek száma tehát mind az új fegyelmi, mind az értékelést érintő ügyeket tekintve tovább csökkent. Bár a pályázati kifogások száma nem változott, valamennyi 2023-ban érkezett ügy egy pályázó négy bírói pályázatát érintette, és a négy ügyből három az alapügyhöz történt egyesítéssel zárult.

A befejezett ügyek:

2022. évben befejezett ügyek száma				
fegyelmi	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
13	5	4	3	1
összesen: 26				

2023. évben befejezett ügyek száma				
fegyelmi	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
15	4	4	2	0
összesen: 25				

A befejezések száma meghaladta az érkezésszámot, ebből is következik, hogy sikerült az időszerűségi célokat elérnünk.

Az elsőfokú szolgálati bíróság előtt év végén folyamatban maradt ügyek száma és összetétele:

2023. december 31.				
fegyelmi	**értékelés**	**pályázati kifogás**	**mentesítés**	**egyéb**
0	1	0	1	0
összesen: 2				

A fenti adatokból világosan látszik, hogy az optimális létszámú szolgálati bíró felelősségteljes munkavégzésével elértük, hogy **az elsőfokú szolgálati bíróság gyakorlatilag naprakész**. Valamennyi, a 2022. évről folyamatban maradt ügy befejeződött, a 2023-ban érkezett ügyek jelentős részében is érdemi határozatot tudtunk hozni.

A 2023. évi ügyforgalmi adatok összegzése:

IV. Pertartam

A befejezett ügyek pertartamai 2023. évben

0 – 3 hónap	**3 – 6 hónap**	**6 – 9 hónap**	**9 hónap – 1 év**	**1 év fölött**
13	9	2	1	0

A 2023-as évről készített beszámolóban külön is kitérek a pertartamra, vagyis, hogy mennyi időn belül született meg a befejező határozat. Az adatok alátámasztják, hogy a szolgálati bíróság hatáskörébe tartozó ügyek jelentős része a legrövidebb időn belül befejeződött, érdemi elhúzódás nem történt. Hosszabb vizsgálóbiztosi eljárást és akár több tárgyalási határnapot jellemzően az értékelési ügyek igényeltek.

V. A 2023-ban született határozatok összefoglalása

2023-ban 17 olyan ügyben hozott határozatot az elsőfokú szolgálati bíróság, amely ellen fellebbezésnek van helye, ebből 12 határozat első fokon jogerőre emelkedett és 5 ügy lett felterjesztve a másodfokú szolgálati bíróságra.

Az Ügyrend 8.§ (2) bekezdés második mondata szerinti feljegyzés készítésére 2023-ban összesen 5 esetben került sor. A határozatoknak az OBH elnökének történő megküldéséről a

tanácselnökök az Ügyrend 9.§ (4) bekezdésében írt szabály alapján folyamatosan gondoskodtak.

Fegyelmi ügyek
A 2023-ban első fokon befejezett **15** fegyelmi ügyben az alábbi határozatok születtek:

fegyelmi büntetés	felmentés	megszün-tetés + figyelm.	fegyelmi elj. megtagadása	felfüggesz-tés	megszün-tetés	egyesítés
4	0	0	1	3	6	1

A fenti adatokhoz hozzátartozik, hogy egy bíróval szemben több ügy miatt is indult fegyelmi eljárás, és az egyesítés nem volt indokolt, a felfüggesztéseket követően – lemondására tekintettel – az eljárások megszüntetésére került sor. Kiemelem, hogy egy ügyben az időközben bekövetkezett nyugdíjazás ellenére a szolgálati bíróság eljáró fegyelmi tanácsa amellett, hogy megszüntette az eljárást, megállapította, hogy a bíró a magatartásával fegyelmi vétséget követett el [Bjt. 123.§ (4) bekezdés].

A fegyelmi büntetéssel befejeződött **4** ügyben az alábbi fegyelmi büntetéseket szabták ki az elsőfokon eljáró tanácsok:

feddés	megrovás	egy fizetési fokozattal visszavetés	két fizetési fokozattal visszavetés	bírói tisztségből való felmentés indítványozása
1	1	1	0	1

A fegyelmi büntetéssel záródó ügyek közül egyben alkalmazta az eljáró tanács a legsúlyosabb jogkövetkezményt, a bírói tisztségből való felmentés indítványozását, bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás miatt. A fellebbezést követően a másodfokú szolgálati bírósági eljárás 2023. év végén még folyamatban volt. Jellemzően ügyviteli késedelmek és mulasztások miatt szabta ki az adott ügyben eljáró tanács a további, fent megjelölt fegyelmi szankciókat.

Az értékeléssel összefüggő ügyek
2023-ban négy ügyben született elsőfokú határozat. Az év elején folyamatban volt két ügy közül az egyikben a bíróság az értékelési eljárást megszüntette és a bíró munkájának új értékelését rendelte el, ezen határozatot a másodfokú szolgálati bíróság az év során helybenhagyta. A másik ügyben a bíróság – amely lényegében 2014-ben indult, azonban a másodfokú szolgálati bíróság több alkalommal új értékelést rendelt el – a kérelmező bíró kérelmét elutasította, ez az eljárás jelenleg a másodfokú bíróság előtt van folyamatban.

A 2023-ban érkezett három ügy közül kettőben tudott elsőfokú határozatot hozni a bíróság: az egyik ügyben a szolgálati bíróság a bíró alkalmatlanságát állapította meg, amelyben a másodfokú elbírálás 2023. év végén még folyamatban volt, a másik ügyben a bíró a „kiváló” minősítésű értékelését támadta, az elsőfokú szolgálati bíróság a kérelmet elutasította, amely

döntés fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett. A 2023-ban érkezett harmadik ügy jelenleg is folyamatban van, a tárgyalást a tanács kitűzte.

Pályázati kifogással érintett ügyek
Egy bírósági titkár nyújtott be kifogást összesen négy pályázatával kapcsolatosan, támadva a kihirdetett pályázati sorrendet. Az egyesítéseket követően az eljáró tanács a pályázati kifogást – soron kívüli eljárásában – elutasította.

A másodfokú szolgálati bíróság 2023-ban hozott határozatai
2023-ban összesen 5 érdemi határozat kapcsán hozott másodfokú határozatot a Kúria mellett eljáró másodfokú szolgálati bíróság, ezekben a következőképpen alakult a másodfokú elbírálás:

Helyben-hagyás	Megvál-toztatás (enyhítés)	Megváltoz-tatás (súlyosítás)	Megváltoz-tatás (egyéb)	Megváltoz-tatás (felelősség megállapítása)	Megváltoz-tatás (felmentés)	Hatályon kívül helyezés
4	0	0	0	0	1	0

Az elsőfokú szolgálati bírói tanácsok 2023-ban is magas szakmai színvonalon látták el a feladataikat, megalapozott döntéseikhez szükség volt a vizsgálóbiztosok ugyancsak kimagasló minőségű előkészítő munkájára is. Hatályon kívül helyezés nem történt, a határozatok felülbírálata – egy kivétellel – helybenhagyással zárult. Egy esetben változtatta meg a másodfokú bíróság az elsőbírói határozatot: a két rendbeli fegyelmi vétség közül egy alól felmentette a bírót a másodfokú szolgálati bíróság, egyebekben – ide értve a joghátrányt is – helybenhagyta a határozatot.

VI. Munkateher

Az alábbi táblázatok a szolgálati bírók összesített munkaóráit mutatják az elmúlt két évről:

2022.	Munka	Felkészülés	Utazás	Összesen
I. negyedév	78	252	100	**430**
II. negyedév	73	138	55	**266**
III. negyedév	32	129	58	**219**
IV. negyedév	29	173	9	**211**
összesen	***212***	***692***	***222***	***1126***

2023.	Munka	Felkészülés	Utazás	Összesen
I. negyedév	59	240	86	**385**
II. negyedév	48	147	98	**293**
III. negyedév	43	172	42	**257**
IV. negyedév	50	245	109	**404**
összesen	***200***	***804***	***335***	***1339***

A 2022-es évhez képest a felkészüléssel és az utazással töltött idő, így az összes időráfordítás kis mértékben, de emelkedett a beszámolóval érintett esztendőben. A tanácsok és a

vizsgálóbiztosok 2023-ban is előnyben részesítették a vállalati Skype alkalmazással történő tanácsülések és vizsgálóbiztosi meghallgatások megtartását.

VII. Panasz, alkotmányjogi panasz

2023-ban évben az elsőfokú szolgálati bíróságra panasz nem érkezett. Egy esetben az eljárás elhúzódása miatt terjesztettek elő kifogást, amelyet a másodfokú szolgálati bíróság elutasított. Egy értékelési ügyben az érintett bíró két ízben is alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.

VIII. A szolgálati bírák képzése

2023 áprilisában tartottuk kétnapos szolgálati bírói képzésünket, amelynek fókuszába az eljárási dilemmákat és a hatékonyságot helyeztük. Workshop-jellegű esetfeldolgozást is beillesztettünk a programba és előadásokat hallhattunk többek között a Bírák Etikai Kódexéről, a szolgálati bíróság határozatainak Alkotmánybíróság általi felülbírálatáról, és a vizsgálóbiztos szerepéről, és megtörtént az Ügyrend felülvizsgálata is együttes ülés keretében.

Zárszó

Az elsőfokú szolgálati bíróságra beosztott bírók igen magas szakmai színvonalon, hatékonyan és időszerűen látták el a feladataikat, ezért hálásan köszönöm a kollégák egész éves munkáját! Köszönöm dr. Halász Krisztiánnak a helyettesítési munka elvégzését, Tóth Ágnes tisztviselőnek a napi teendők folyamatos és magas színvonalú ellátását, Palásti Zsófiának a tisztviselői helyettesítést, valamint dr. Farkas Katalin Éva másodfokú elnök asszonynak a folyamatos együttműködést. A működésünk biztosításáért köszönet illeti az OBH elnökét, a Fővárosi Ítélőtábla elnökét és az OBT tagjait.

Budapest, 2024. február 14.

dr. Éliás Dávid
az elsőfokú szolgálati bíróság elnöke